

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum ante institutum Sacramentum Pœnitentiæ fuerit necessaria
distincta contritio peccatorum mortiferorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

QVÆSTIO II.

De Obiecto Contritionis.

DVBIVM. I.

Vtrum ante institutum Sacramentum Pœnitentia fuerit necessaria distincta contritio peccatorum mortiferorum?

1
Tribus modis doleri potest de peccato mortali.

NOtandum est, de peccato mortifero tripliciter posse doleri, & conteri. Primò: excitando singulos dolores de singulis peccatis mortiferis, cuiusq; malitiã fecerim expensã. Secundò: si quis commemoratis omnibus peccatis suis in particulari, doleat de omnibus illis vnico dolore, qui formaliter ad omnia illa se extendat: & hic potest dici dolor particularis, & per eum homo dolere in particulari de omnibus. Tertio: si, non reductis in memoriam peccatis tuis, doleas de omnibus quæ commisit generatim; & dicitur dolor generalis.

2
De singulis peccatis nõ fuit vnquã necesse singulos dolores excitare.

Dico Primò: Nunquam fuit necessarium de peccatis singulis singulos dolores excitare. Est communis Doctorum. Probatur: Quia homo subito potest iustificari: ad istud autem esset opus longo tempore, si quis multa peccata haberet. Ratio est: quia vna efficax contritio, extendens se ad omnia sine exceptione, est instar multarum contritionum singulis peccatis commensuratarum: sicut vna visio, quã decem res distincte videntur, est instar decem visionum.

Est tamen salutare consilium.

Notandum tamen est, esse salutare consilium, etiam de singulis præsertim peccatorum speciebus, dum quis conscientiam examinat, dolorem excitare, cum in illis sint distincti malitiæ gradus.

3
Imò nec fuit necesse olim omnia, & singula peccata commemorare.

Dico Secundò: Probabilius est neque in lege naturæ, neque in lege veteri ante institutum Sacramentum Pœnitentiæ, fuisse necessarium ad iustificationem commemorare singula peccata, vt de omnibus vnica contritio cõciperetur, iuxta secundum modum. Est contra Melchiorum Canon Relectione de Pœnitentia part. 3. & quosdam alios, qui putant illud necessarium fuisse necessitate medijs. Et contra Dominicum Soto dist. 17. quæst. 2. art. 3. qui id putat fuisse necessarium necessitate præcepti. Sed nostram sententiam docet Casertanus Opusculo de Contritione quæst. 2. & Franciscus Victoria in summa quæst. 116. & alij multi recentiores.

Probatur Primò: quia hæc commemoratio peccatorum singulorum solum videtur necessaria ex præcepto diuino positio, idque in noua lege, nempe ob confessionem Sacerdoti faciendam. Cuius signum est, quia ea peccata, quæ non sunt necessariò confitenda, vt venialia, non sunt necessariò reducenda in memoriam: ergo ex iure naturæ neque mortifera.

Secundò, Quia dolor de peccatis requiritur ad reconciliationem, tum vt homo per illum auertatur perfectè à peccato, tum vt compenset apud Deum peccati culpam: sed hæc auersio & compensatio fieri potest per dolorem generalem sine illa particulari conscientie discussione; nam fieri

facile potest, vt quis plus doleat de peccatis sine discussione, quàm alius post discussionem: ergo, si hic satisfacit, etiam ille satisfacit.

Tertio: Dolor iste generalis, quo quis propositis sibi duobus vel tribus notabilioribus peccatis, dolet de illis, & de alijs omnibus quæ commisit, virtute se extendit ad singula, quæ commisit; adeò vt si de singulis rogaretur, diceret se ea detestari: ergo virtute æquualet particularibus doloribus illorum, ac proinde non opus est ea commemorare.

Quartò: Homo potest subito iustificari; vt patet in Paulo, Dauide, &c, vt infra ostendetur: ergo illa commemoratio non est necessaria. Dices: potest quidem subito iustificari, sed postea obligatur ad examen conscientie, vt possit de omnibus in particulari dolere: ita Soto. Sed contra: si ille iam iustificatus est per contritionem generalem, non tenetur iterum concipere contritionem. Nulla enim ratio postulat, vt homo bis debeat de vno peccato conteri, maximè cum per vnã contritionem possit iustificari.

Sed contra: Obijcitur Primò, Isaie 38. v. 15. *Recognitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee.* Respondeo: ibi solum dicitur, quid ille bonus Rex fecerit; non autem significatur hoc omnibus necessariò faciendum: sic David ait, *Lauabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo*: tamen hoc non est præceptum.

1. Obiectio
Solutur.

Obijcitur Secundò, Ezechielis 18. v. 25. *Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis, &c. non recordabor amplius*: quod eodem capite sæpius repetitur, addito semper signo vniuersali. Respondeo, non esse dubium, quim impius debeat dolere de omnibus peccatis suis, vt conuertatur & iustificetur: sed hoc potest fieri generatim absque singulorum consideratione.

2. Obiectio

Obijcitur Tertio: Ratio naturalis dicit, vt qui post varias iniurias alteri illatas cupit reconciliari, perpendat quantum iniuriæ contulerit, vt eam dignè possit æstimare: nam hæc æstimatio & agnitio apud offensum necessariã est ad reconciliationem: ergo &c. Confirmatur: quia cum quis cupit reconciliari, sponte occurrunt omnes iniuriæ, quas intulit, quasi naturã hoc procurante tanquam medium ad reconciliationem necessarium. Respondeo: Ratio dicit hoc esse valde expediens, non tamen esse necessarium: quia hæc æstimatio in genere fieri potest, cum omnia peccata in eo conueniant, quod sint iniuria in Deum. Ad Confirmationem: Ideo homini naturaliter tunc occurrunt iniuriæ, quia metuit ne forte aliquid fecerit, propter quod non sit in gratiam recipiendus: quando autem hoc non metuitur, non sic occurrunt.

Solutur.

DVBIVM. II.

Vtrum post institutum Sacramentum Pœnitentiæ sit necessaria particularis Contritio?

Respondeo & Dico Primò: etsi necessaria sit singulorum peccatorum commemoratio ad faciendam

3